

given Tid har Raad til at hde. som Tilskud. Naar den ærede Ordfører, hvis velvillige Om- tale af dette Forslag jeg stal hde af Anerkjendelse, sagde, at han vilde stemme derfor med samme Beredvillighed som den, hvormed han stemte for Tilskud til andre Anstalter af lignende Art, og at han stemte med Glæde for ethvert Bidrag til dette og til lignende Formaal, saa kan jeg ikke heri heelt igjennem følge ham. Der har saaledes været en tidligere Afstemning over Forslag, som han meget varmt talte for, men hvor det ikke var mig muligt at følge ham, ikke fordi jeg jo vel erkjendte, at ogsaa den Anstalt, hvorom der da var Tale, ogsaa var værd at understøtte, men fordi det ikke stod klart for mig, om den Skikkelse, hvori den bestaaer, er hensigtsmæssig, og om det Bidrag, der var Tale om, stod i Forhold til Statens Evne, og til hvad vi ere istand til at hde til andre lignende Anstalter, og derfor ønskede jeg ved min Afstemning at bidrage Mit til, at dette kunde komme til alvorlig Overveielse og til mere Klarhed, og tillige fordi det var min Overbeviisning, at Kunsten, hvorom der var Tale, ikke falbt, om end Theatret ikke mere bestod som Statsanstalt. Der kan være mange Ting, som vi kunne have en fuld Erkjendelse af kunne være meget gavnlige og have stor Værd for Livet, men som vi dog aligevel maae betænke os paa at give ethvertisomhelst Tilskud til fra Statens Side, som enten tidligere har været givet eller nu forlanges. Der er saa Meget, som vi som private Mænd i Livet kunne ønske, og som vi erkjende kunde for vort Liv være af stort Værd og give det megen Glæde, men som vi alligevel — det er Noget, som navnlig vi, der have de simplere Raar i Samfundet, meget ofte føle — maae give Afkald paa, netop for at kunne føre vor Tilværelse som selvstændige Mænd og Statsborgere, og saaledes kan og maa der være Grændser for en Stats Tilskud selv til dens Kunstanstalter og Underviisningsvæsen. Hvis der var Tale om heelt og holdent at opgive baade Underviisningsvæsenet og alle dermed beslægtede Indretninger som Statsanstalter og overgive dem heelt og holdent til Befolkningen selv, saa skulde jeg gjerne være med dertil. Det er min Tro, at baade vi og Staten vare bedst tjente dermed, men der er vist-

nok en lang Vej at gaae, inden vi ogsaa her indenfor denne Sal kunne blive enige i den Erkjendelse, og saalænge vi overhovedet ere inde paa den Betragtning, som nu leder vor Færd, gjælder det for os om, at vi kunne see at fordele saa ligeligt som muligt Bidragene mellem de forskjellige Indretninger, der gjøre Krav paa Statens Understøttelse. Jeg er aldeles enig med det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) i, at de Skoler, hvorom her er Tale, ere allerbedst tjente med, hvor de kunne fremkomme og bestaae ved sig selv, ved private Kræfter, uden at trænge til Statens Tilskud. Det er det Allerhelbigste for dem, og det maa — det er mit Haab — komme dertil, men naar saa andre Medlemmer, navnlig det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen), gjorde gjældende som en af deres Grunde til, at vi ikke skulde gaae ind paa en videre Understøttelse, end vi hidtil havde ydet, at disse Anstalter endnu forholdsvis ere nye — det er ogsaa gjentaget af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) — saa er det netop en Grund for mig til at antage, at vi bør fra Statens Side endnu ikke overgive dem ganske til sig selv. Der kommer en Tid, da man med Hensyn til enhver saadan Anstalt, naar den har faaet Understøttelse en Tid, maa kunne sige til Befolkningen: Kan den nu ikke bære sig selv, unddrage vi den vor Hjælp; thi saa er det Beviis paa, at den ikke har kunnet vinde Befolkningen, og at det derfor ikke er værd at hde den Statens Understøttelse. Det er nu ikke min Mening, at den Klasse af Samfundsborgere, som disse Skoler i Særdeleshed skulde komme tilgode, ikke skulde formaae at holde saamange af dem, som ere nødvendige; men vi see jo, at der, hvor der er bedst Evne til at hde Bidrag til saadanne Skoler, er der ofte mindst Sands for dem, og derfor kan det nok i dette Dieblit endnu være nødvendigt, eller i alt Fald nyttigt, at Staten yder et Tilskud dertil.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) udtalte Noget, som jeg er aldeles enig med ham i, den Tanke nemlig, at Almuestolevæsenet, saaledes som dette nu er, ikke tilfredsstiller de Fordringer, som vi i vor Tid ere berettigede til at forlange fyldestgjorte;